

hele taget føre Vaaben, og den første Person, som nævnes ved Navn, lever Aar 1571, medens Slægten selv senest 1430 skal være kommen fra Danmark, er det vanskeligt at danne sig nogen Mening om Rigtigheden med Hensyn til dens paastaaede danske Herkomst. Nogen Støtte kan maaske søges i den Omstændighed, at Kong Erik af Pommerns Formæling med en engelsk Prinsesse sikkert paany bragte en livligere Forbindelse mellem Danmark og England, og at just ved 1430 en anden dansk Adelsmand Anders Pedersen Gyldenstjerne traadte i engelsk Tjeneste, hvor han giftede sig og efterlod sig Afkom. At vore Stamtavler over de danske Grubbe'r Intet oplyse om, at en Grubbe har fulgt hans Exempel, har mindre at betyde; Stamtavler og Slægtebøger mæle heller ikke et Ord om Anders Pedersens Udvandring, der ene kjendes fra engelske Kilder, men iøvrigt indirekte bekræftes af de sparsomme Meddelelser om ham, som kunne uddrages af samtidige danske Kilder. (Thiset).

Hvorledes er Familienavnet Teiste kommet til den nulevende Slægt af dette Navn?

Et Supplement af E. A. Thomle.

I min Afhandling om dette Spørgsmaal i forrige Bind Side 103 ff. har jeg antaget, at Raadmand i Oslo Berthel Hellessøn har været gift 2 Gange, første Gang med en Datter af Borgermester i Oslo Anthonius Knudssøn, og at Raadmand i Christiania Nils Berthelssøn, der 8. Febr. 1682 af Inger Pedersdatter kaldes Fætter og Svoger, har været en Søn af dette Egteskab. Formodningen har ogsaa vist sig rigtig. Sekretær i det statistiske Centralbureau, Kand. jur. S. Finne-Grøn er nemlig i Besiddelse af et Skjøde af 6. Decbr. 1621, ved hvilket Berthel Hellessøn og hans Hustru *Karen Anthonidatter* skjøder Oslo Domkirke noget Gods. I Documentet kaldes Biskop Glostrup, Lagmand Jacob Hanssøn, Sognepræsten Hr. Thomas Laugessøn og Raadmand i

Oslo Laurits Hanssøn „mine og min kjære Hustrues Svogre.“ Da Biskop Nils Glostrup var gift med en Søsterdatter af Borgermester Anthonius Knudssøn og Hr. Thomas Laugessøn med en Steddatter af hans Broder Peder Knudssøn paa Hallingstad, kan der ingen Tvivl være om, at Berthel Helleessøns ovennævnte Hustru har været en Datter af Borgermester Anthonius Knudssøn. Hvis man antager, at ogsaa Inger Pedersdatter har været en Datterdatter af ham, vil det tilstrækkelig forklare, hvorledes Nils Berthelssøn kan kaldes hendes Fætter, hvad han i saa Fald i Virkeligheden ogsaa har været.

Af mere Interesse for Besvarelsen af det i Opsatsen omhandlede Spørgsmaal, er imidlertid en anden Oplysning, som jeg tilfældigvis har stødt paa efter Afhandlingens Trykning. I nogle Oplysninger om Sagbrugene i Nedre Romerikes Fogderi, der findes i det norske Rigsarchiv¹⁾, og som blev erhvervede i 1685 i Anledning af en Reduction af deres Antal og Skur, findes ogsaa følgende Erklæring, dateret „Rælings Sund (i Fet) d. 3. Novbr. Ao. 1685“: „Andgaaende Min Adkomst til den Ringe Saug ved Rælings Sund, aff mig repareret och Fett Presteboell tilhørig, Da haffuer min Sl. Broder Hr. Johan Monsøn, Sogne Prest til Feet, for Elleffue aar siden thilsted Mig at bruge den Saug, som var aff hans Formand Sl. Hr. Christoffer Jenson Lang Tid thilforen opbycht och har veret vdj Brug ved 32 Aars Tid, och effterdj Samme Saug er iche gaarden heller Noget Menische thill Ringeste Hinder, Men Kand forhjelpe Mig Fattige Mand Med Hustrue och Smaa Børn thill Liffuedtz Nødtøfftige Vnderholdning, Da bønfaller Jeg ydmygeligst hosz den gundstige Høge Øffrighed at mig maatte forundis Samme Ringe Saugebrug, vdj Naadigst Hendseende, at jeg Vdj Seeniste Krigstid thientte for Quarttermester Vnder Ritmester Hylszhorst, huor ieg, Noget effter Slaget Ao. 77 var holden ved Oddevald, falt Vdj en Meget Streng Suaghed och bleff hartad Blind hiemført, har ey Siden kundet Bekomme den Ringeste schilling for de Mig Da tilstaaende Siuff Maaneders Tracktamente: Mig Fattige Mand Vederfaris da en

¹⁾ Cancelliet, Skovvæsenet, Pakke 24 (Adkomstdokumenter paa Sagbrug i Akershus Stift No. 147).

stor Barmhertighed (Som Gud ved och fromme Christne om mig Kand Vidne), och den gode Gud Vill det Viszelig Med Barmherttighed Vederlægge

Bertell Monsz: Eyde

p. pria.“ —

Herved er det nemlig til Overflod bevist, at Bertel Mogenssøn, der i 1677 opholdt sig i Fet, som af mig antaget, var Broder af Sognepresten til Fet Hr. Johan Mogenssøn, og at denne Bertel Mogenssøn er den samme Berthel Mogenssøn, der i 1664 var bosat hos Broderen Peder Mogenssøn paa Eide, hvilket Navn Bertel Mogenssøn endnu i 1685 sees at have brugt, men derved kan det formentlig ogsaa ganske ansees bragt paa det Rene, at Sognepræsten Johan Mogenssøn Teiste til Fet, har været en Søn af Sorenskriver Mogens Anthonissøn paa Eide i Lyster, saaledes som af mig tidligere anført.

Da Berthel Mogenssøn var bosat i Fet paa nedre Romerike og selv siger, at han havde flere Børn, er det vel sandsynligt, at den Johannes Teiste, der levede paa Ryen i Skedsmo Prestegjeld, har været Bertels Søn, og ikke som forrige Bind S. 110, Noten antaget, en Sønesøn af Sognepresten til Eidanger.

Derimod kan det ikke forholde sig saaledes, som af mig antaget, at Hr. Anthonius Zachariassøn har været en Halvbroder af Mogens Anthoniussøn paa Eide. Thi da Mogens Anthoniussøn er født c. 1590 og Hr. Anthonius Zachariassøn neppe før 1640, snarere omkring 1650, bliver det umuligt, at han kan være nogen Søn af Anthonius Knudssøns Hustru Inger Mogensdatter, der i ethvert Fald allerede 1594 var gift med Borgermesteren.¹⁾

¹⁾ Jens Nilssøns Visitatsbøger, S. 291 og 314.